

PRAKSISOVERSIGT · FÆRDSELSRET

Praksisoversigt over narkotikakørsel (færdselsloven § 54 + lattergas)

Nulgrænsen i § 54, stk. 1, THC-trappen og lattergasklassificeringen fra 10. november 2025

Version 2 Opdateret 15. jul. 2026 24 afgørelser · 2010-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Narkotikakørsel er i dansk ret bygget op om to helt forskellige normer: en objektiv nulgrænse i færdselslovens § 54, stk. 1, hvor blodprøven alene afgør skyldsspørgsmålet, og en impulsfører-norm i § 54, stk. 2, hvor anklagemyndigheden konkret skal bevise, at føreren var ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde. Sanktionerne findes i § 117, frakendelsen i §§ 125, 126 og 128, og køretøjskonfiskationen i § 133 a. Med bekendtgørelse nr. 1277 af 5. november 2025 om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer – i kraft 10. november 2025 – blev dinitrogenoxid (lattergas) klassificeret som trafikfarligt og samtidig udtrykkeligt undtaget fra "ubetydelig restmængde"-reglen, hvilket i praksis flytter lattergaskørsel fra bevistung stk. 2-vurdering til en ren nulgrænseovertrædelse med ubetinget frakendelse i mindst 3 år.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Færdselslovens § 54, stk. 1, nr. 1, er en objektiv nulgrænse: al kørsel med et klassificeret trafikfarligt stof i blodet er strafbar, uanset om føreevnen konkret var påvirket.
- 02** Dinitrogenoxid (lattergas) blev klassificeret som færdselssikkerhedsfarligt med virkning fra 10. november 2025, og bekendtgørelsens § 3 sætter udtrykkeligt "ubetydelig restmængde"-reglen ud af kraft for netop lattergas – enhver påviselig restmængde er dermed en stk. 1-overtrædelse.
- 03** Lattergaskørsel begået før 10. november 2025 kan kun straffes efter § 54, stk. 2, hvor anklagemyndigheden konkret skal bevise, at føreren var ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.
- 04** THC er reguleret i en trappemodell: over 0,001 og til og med 0,003 mg/kg giver bøde og klip; over 0,003 mg/kg giver bøde og betinget frakendelse; over 0,009 mg/kg giver bøde og ubetinget frakendelse i mindst 3 år.
- 05** Førstegangsovertrædelse af nulgrænsen i § 54, stk. 1, nr. 1, er sanktionsmæssigt sidestillet med spirituskørsel med en promille på 1,21 og udløser ubetinget frakendelse i mindst 3 år allerede første gang.
- 06** Bøden beregnes som årlig bruttoindtægt divideret med 25 (én måneds nettoløn); der udmåles halv nettoløn ved lavt THC-niveau og ved receptoverskridelser, og minimumsbøden er 1.500 kr.

- 07** Ved to førstegangskørsler til samtidig pådømmelse udmåles 2 × én måneds nettoløn efter absolut kumulation – ikke frihedsstraf.
- 08** Ved samme kørsel under påvirkning af både alkohol og narkotika er udgangspunktet for den samlede frakendelsestid 5 år efter princippet om modereret kumulation, jf. straffelovens § 88.
- 09** Højesteret har fastslået, at det ikke er en betingelse for straf, at der på gerningstidspunktet er fastsat en præcis bagatelgrænse i bekendtgørelsen for det pågældende stof.
- 10** En påstand om lovlig recept skal dokumenteres af tiltalte; uoplyst herkomst af et receptpligtigt stof i blodet kommer ikke tiltalte til gode.
- 11** Gentagen narkotikakørsel udløser obligatorisk konfiskation af køretøjet efter § 133 a, stk. 4 og 5, når ejeren inden for henholdsvis 3 og 5 år tidligere er frakendt førerretten for § 53- eller § 54-forhold.
- 12** Kørsel i frakendelsestiden straffes selvstændigt efter § 117 a og lægger som udgangspunkt 10 dage til fængselsstraffen for selve narkotikakørslen.
- 13** Overtrædelse af føreevnekriteriet i § 54, stk. 2, absorberer nulgrænseovertrædelsen i stk. 1, og "skærpende omstændigheder" efter § 126, stk. 1, nr. 2, foreligger typisk, når føreren ved den kliniske lægeundersøgelse er fundet påvirket i let grad eller derover.

§ 1 To normer i én paragraf: nulgrænsen i § 54, stk. 1, og impulsfører-normen i § 54, stk. 2

Færdselsloven § 54 rummer to indbyrdes uafhængige forbud, som i praksis fører til vidt forskellige bevistemaer.

Stk. 1 – den objektive nulgrænse. Bestemmelsen forbyder kørsel, hvis blodet »under eller efter kørslen« indeholder et af fire kategorier af stoffer:

Nr.	Gerningsindhold
§ 54, stk. 1, nr. 1	Bevidsthedspåvirkende stoffer klassificeret som farlige for færdselssikkerheden, indtaget uden lovlig recept (heroin, kokain, amfetamin, MDMA, GHB – og fra 10. november 2025 tillige lattergas)
§ 54, stk. 1, nr. 2	THC over 0,001 mg pr. kg blod, indtaget uden lovlig recept
§ 54, stk. 1, nr. 3	Nr. 1-stoffer indtaget i henhold til recept, men i strid med doseringen
§ 54, stk. 1, nr. 4	THC indtaget i henhold til recept, men i strid med doseringen

Rigsadvokatmeddelelsen beskriver normen skarpt:

Nulgrænsen indebærer, at al kørsel med et eller flere af de omfattede stoffer i blodet er forbudt uden hensyn til, om det kan godtgøres, at stoffet i det konkrete tilfælde har påvirket den pågældendes evne til at føre køretøjet. Der knyttes således ikke noget føreevnekriterium til bestemmelsen.

(jf. Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om § 54, pkt. 4.1.1). Nulgrænsen blev indført ved **lov nr. 524 af 6. juni 2007**.

Stk. 2 – impulsfører-normen. § 54, stk. 2 rammer den, der »på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager« er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde. Her er der intet krav om et målbart stof – men til gengæld skal påvirkningen bevises konkret. Bestemmelsen er ikke reserveret til narkotika: Højesteret stadfæstede i [AM2023.03.02H](#) en ubetinget frakendelse i 3 år for kørsel i træt tilstand efter § 54, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 2 og § 128, stk. 2.

Forholdet mellem de to. Efter forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 **absorberer** en overtrædelse af føreevnekriteriet i stk. 2 en samtidig overtrædelse af nulgrænsen i stk. 1; der straffes alene efter stk. 2. Efter strafskærpelsen i **lov nr. 184 af 8. marts 2011** blev sanktionen for stk. 1 imidlertid løftet op på niveau med stk. 2 under skærpende omstændigheder, hvorved det praktiske anvendelsesområde for stk. 2 blev snævret ind til de særdeles skærpede tilfælde. Efter lempelsen af THC-sanktionerne ved **lov nr. 695 af 8. juni 2017** er billedet igen vendt for hash-sagerne: Rigsadvokaten antager, at § 54, stk. 2, atter straffes hårdere end § 54, stk. 1, nr. 2 og 4, når THC-niveauet er lavt eller stoffet er lægeordineret, og at stk. 2's anvendelsesområde derfor er blevet **større** i sådanne sager, jf. [pkt. 4.1.3](#).

LOV

[Færdselsloven § 54, stk. 1-2](#)[Færdselsloven § 126, stk. 1](#)[Færdselsloven § 128, stk. 2](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret stadfæster tre års ubetinget frakendelse af førerretten for kørsel i træt tilstand 02.03.2023

Lattergas bliver et trafikfarligt stof – nulgrænsen fra 10. november 2025

Det mest markante nybrud på området er **bekendtgørelse nr. 1277 af 5. november 2025 om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer**, der trådte i kraft [den 10. november 2025](#) og samtidig ophævede den hidtidige bek. nr. 655 af 19. juni 2007.

Klassificeringen. [Bekendtgørelsens § 1, stk. 1](#) lyder:

Euforiserende midler, der er anført på liste A, B, D og E i bilaget til bekendtgørelse om euforiserende stoffer, klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. Dinitrogenoxid (lattergas) klassificeres endvidere som farlig for færdselssikkerheden.

Dermed er lattergas et stof omfattet af [§ 54, stk. 1, nr. 1](#) – en objektiv nulgrænseovertrædelse.

Den afgørende teknikalitet: § 3, 2. pkt. Normalt indeholder [bekendtgørelsens § 2](#) bagatelgrænser for de stoffer, der er opregnet i bilag 1, og [§ 3](#) fungerer som sikkerhedsventil for stoffer *uden* for bilaget:

Hvis en blodprøve indeholder en ubetydelig restmængde af et euforiserende middel, som er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, men som ikke er anført i bilag 1, anses blodprøven ikke for at indeholde det pågældende euforiserende middel. 1. pkt. finder ikke anvendelse for dinitrogenoxid (lattergas).

Lattergas er hverken optaget i bilag 1 med en bagatelgrænse eller omfattet af restmængde-ventilen. Resultatet er en **egentlig nulgrænse**: enhver påviselig mængde dinitrogenoxid i blodprøven er tilstrækkelig til domfældelse efter § 54, stk. 1, nr. 1.

Retsstillingen før og efter – et skarpt skæringspunkt. Konsekvensen af skiftet er dramatisk:

- **Kørsel før 10. november 2025:** Lattergas var ikke klassificeret. Forholdet kunne derfor kun henføres under § 54, stk. 2, hvor anklagemyndigheden konkret skulle bevise, at føreren var ude af stand til at føre køretøjet betryggende – typisk ved kørselsfejl, vidneforklaringer og klinisk lægeundersøgelse. Skete der ikke det, var der ingen straf.
- **Kørsel fra og med 10. november 2025:** Blodprøven alene afgør sagen. Sanktionen følger § 117, stk. 1, nr. 3 (bøde svarende til én måneds nettoløn i førstegangstilfælde), og frakendelsen sker **ubetinget** efter § 126, stk. 1, nr. 2 for et tidsrum af mindst 3 år, jf. § 128, stk. 2.

Da der er tale om nykriminalisering, gælder skæringspunktet efter [straffelovens § 3](#) ubetinget: gerningstidspunktet – ikke pådømmelsestidspunktet – afgør, om sagen skal føres som en stk. 1- eller stk. 2-sag.

Praksis før klassificeringen. Retspraksis fra tiden før reformen viser netop, hvorfor lattergaskørsel var svær at ramme: den blev typisk først strafbar, når den udmøntede sig i en ulykke. I **SS-1812/2023-NAE – Retten i Næstveds dom af 16. februar 2024** – blev en fører idømt betinget fængsel i 1 år og 8 måneder for særlig hensynsløs kørsel med lattergas, hvor en 3-årig pige blev permanent kørestolsbruger og respiratorafhængig. Sagen blev afgjort efter [straffelovens § 249](#) og [færdselslovens § 118, stk. 10](#) med konfiskation efter [§ 133 a, stk. 2](#) – altså via vanvidskørselssporet, ikke via en nulgrænse. Efter 10. november 2025 ville selve kørslen have været strafbar allerede ved blodprøven, uafhængigt af ulykken.

LOV

[Bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer § 1, stk. 1](#)

[Bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer § 3](#)

[Færdselsloven § 54, stk. 1-2](#)

[Færdselsloven § 117, stk. 1](#)

[Færdselsloven § 126, stk. 1](#)

[Straffeloven § 3](#)

PRAKSIS

Byretten · Betinget fængsel i 1 år og 8 måneder for særlig hensynsløs kørsel med lattergas – 3-årig datter permanent kørestolsbruger og respiratorafhængig

16.02.2024

§ 3 Lattergassen i bilen: samspillet med lattergaslovens § 4 a og § 12

Narkotikakørsel med lattergas vil i praksis næsten altid være ledsaget af en selvstændig overtrædelse af **lattergasloven**, fordi patronerne og ballonerne findes i køretøjet på offentlig vej.

[Lattergaslovens § 4 a](#) – indsat ved **lov nr. 732 af 13. juni 2023** – bestemmer:

Lattergas må ikke besiddes på offentligt tilgængelige steder, på uddannelsessteder, i ungdomsklubber, i fritidsordninger og lign., medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse eller har et andet anerkendelsesværdigt formål.

Overtrædelse straffes med bøde efter [§ 12, stk. 1, nr. 2. Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet Lattergas](#) (16. juli 2024) fastlægger anklagepraksis med udgangspunkt i forarbejderne til 2023-loven:

Mængde	Udgangspunkt for bøden
Op til 1.349 gram (lille mængde)	3.000 kr.
1.350–2.699 gram (middelstor mængde)	Fra 5.000 kr.
2.700 gram eller derover (formodning om videresalg)	Fra 50.000 kr.

Er mængden så stor, at videresalg må formodes, sidestilles forholdet med erhvervsdrivendes markedsføring. Andre indikatorer end mængden kan pege samme vej – regnskaber, kundelister, crackers og balloner.

Bødeniveauet ses i praksis: i **2-3824/2023** blev en forbruger **idømt bøde og konfiskation for ulovlig indførsel af 18 flasker lattergas** efter lattergaslovens § 12, stk. 1, jf. § 4, stk. 1. I den anden ende af spektret dømte Retten i Roskilde i **18B-1763/2024** en tiltalt til **fængsel i 10 måneder for besiddelse af næsten 12 kg hash og 270 flasker lattergas til videresalg** – her blev den skærpede strafferamme i **§ 12, stk. 2, nr. 4** (systematisk overtrædelse med økonomisk vinding for øje) bragt i anvendelse, bl.a. på grundlag af Sikkerhedsstyrelsens udtalelse om, at mængden talte for fængselsstraf.

Efter 10. november 2025 vil en lattergaspåvirket bilist derfor typisk stå med **tre samtidige forhold**: nulgrænseovertrædelsen efter færdselslovens § 54, stk. 1, nr. 1, besiddelsen efter lattergaslovens § 4 a – og eventuelt kørselsfejl efter færdselslovens almindelige adfærdsregler. Bødestraffene sammenlægges efter kumulationsreglen i **lattergaslovens § 12, stk. 3**.

LOV	Færdselsloven § 54, stk. 1	Lattergasloven § 4a	Lattergasloven § 12, stk. 1-3
PRAKSIS	Byretten · Fængsel for besiddelse af næsten 12 kg hash og 270 flasker lattergas til videresalg		21.08.2024
	Byretten · Bødestraf og konfiskation for ulovlig indførsel af 18 flasker lattergas til eget forbrug		30.05.2023

§ 4 THC-trappen: 0,001 – 0,003 – 0,009 mg pr. kg blod

THC indtager en særstilling. Ved **lov nr. 695 af 8. juni 2017** – udmøntningen af den politiske aftale af 30. juni 2016 om kørsel i hashpåvirket tilstand – blev der indført en trappestigemodel, hvor sanktionen stiger med det målte THC-indhold. Lovforarbejderne begrundet det direkte med proportionalitetshensyn:

Overtrædelse af bagatelgrænsen medfører efter de gældende regler som udgangspunkt en bøde svarende til én månedsløn og en ubetinget frakendelse af førerretten i minimum tre år. Straffen og frakendelsen af førerretten er i disse tilfælde ikke altid proportional og kan have vidtrækkende og utilsigtede konsekvenser, der ikke er i samfundets interesse.

De tre grænseværdier blev bevidst kalibreret mod promillegrænserne for spirituskørsel:

THC i blodet	Svarer til promille	Straf (1. gang)	Frakendelse (1. gang)
Over 0,001 – t.o.m. 0,003 mg/kg (lavt)	0,2–0,5	Bøde, ½ måneds nettoløn, jf. § 117, stk. 1, nr. 1	Klip i kørekortet, jf. § 125, stk. 2, nr. 6
Over 0,003 – t.o.m. 0,009 mg/kg (mellem)	0,5–1,2	Bøde, 1 måneds nettoløn, jf. § 117, stk. 1, nr. 2	Betinget frakendelse, jf. § 125, stk. 1, nr. 6
Over 0,009 mg/kg (højt)	over 1,2	Bøde, 1 måneds nettoløn	Ubetinget frakendelse i 3 år, jf. § 126, stk. 1, nr. 2

(Skemaet er gengivet efter [Rigsadvokatmeddelelsens bilag 1](#).)

Et væsentligt træk ved det lave niveau er, at det **aldrig** kan udløse fængsel: hjemlen i [§ 117, stk. 2](#) omfatter ikke [§ 117, stk. 1, nr. 1](#). Selv i sjette gentagelsestilfælde er sanktionen efter Rigsadvokatens skema fortsat bøde på ½ måneds nettoløn og klip. Til gengæld kan tre klip inden for tre år selvstændigt udløse frakendelse – Østre Landsret stadfæstede i **SS-1566/2015-OLR** en **ubetinget frakendelse efter tre klip** og fastslog, at det ikke er et krav, at alle klipudløsende forhold er begået *efter* den oprindelige betingede frakendelse.

Mellemniveauet illustreres af **AM2021.06.25B**, hvor Københavns Byret dømte en fører med et THC-indhold på **0,0067 mg/kg** for overtrædelse af § 117, stk. 1, nr. 2, jf. § 54, stk. 1, nr. 2. Sanktionen blev **bøde på 10.000 kr. og betinget frakendelse i 3 år efter § 125, stk. 1, nr. 6** – netop det udfald trappemodellen tilsigter.

Overgangen til den nye model kan aflæses direkte i **Rettens nr. 4-12/2018**, hvor byretten udmålte **bøde for THC-narkokørsel og kørsel i frakendelsestiden under de nye, lempede sanktioner**, med nedsættelse efter **straffelovens § 82** på grund af lang sagsbehandlingstid. Sammenlign med retstilstanden før 2017, hvor selv et beskedent THC-fund udløste 3 års ubetinget frakendelse – som i **1-2327/2014**, hvor byretten **frakendte kørekortet i 3 år for THC-kørsel**, og i **SS-25002/2014-KBH**, hvor en kølemontør fik **3 års ubetinget frakendelse og en bøde på 14.000 kr.**

LOV

Færdselsloven § 54, stk. 1

Færdselsloven § 117, stk. 1-2

Færdselsloven § 125, stk. 1-2

Færdselsloven § 126, stk. 1

PRAKSIS	Landsretten · Stadfæstelse af frakendelse af førerret efter tre klip	07.01.2016
	Byretten · Fængselsstraf og betinget frakendelse af førerret for organiseret hashhandel og narkokørsel uden kørekort	25.06.2021
	Byretten · Bøde for narkokørsel med THC og kørsel i frakendelsestiden under nye, lempede sanktioner	13.04.2018
	Byretten · Dommen mod kølemontør for narkokørsel: 3 års ubetinget frakendelse af førerret og 14.000 kr. i bøde	01.04.2015
	Byretten · Frakendelse af kørekort i 3 år for kørsel under påvirkning af tetrahydrocannabinol (THC)	26.01.2015

Andre stoffer end THC: nr. 1-sporet og sidestillingen med 1,21 promille

For alle andre klassificerede stoffer end THC – kokain, amfetamin, MDMA, GHB, heroin og nu lattergas – gælder ingen trappe. Der er én grænse, og den er nul.

Forarbejderne til **lov nr. 184 af 8. marts 2011** er utvetydige om, hvor hårdt lovgiver ville ramme:

Med de foreslåede ændringer af færdselslovens § 54, stk. 1, § 125, stk. 1, nr. 9, § 126, stk. 1, nr. 2, og § 133 a, stk. 3, nr. 1 (...) vil overtrædelse af nulgrænsen i relation til både straf, førerretsfrakendelse og konfiskation blive sidestillet med spirituskørsel med en alkoholpromille på 1,21.

Samme forarbejder forudsætter, at bøden i førstegangstilfælde hæves fra en halv til **en hel måneds nettoløn**, og at gentagelsestilfælde følger spirituskørselstrappen: 10 dages fængsel i andengangstilfælde, 20 dage i tredjegangstilfælde, 30 dage i fjerdegangstilfælde osv.

Sanktionsskemaet i **Rigsadvokatmeddelelsens bilag 2** omsætter dette til frakendelse:

Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1	Frakendelse
1. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år
2. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år
3. gang og senere	Ubetinget frakendelse i 10 år

Den praktiske konsekvens er hård og fremgår klart af **S-1956-21**, hvor Østre Landsret den 10. august 2022 stadfæstede en **bøde på 9.000 kr. og ubetinget frakendelse i 3 år** for kørsel med 0,10 mg/kg amfetamin og 31

mg/kg GHB i blodet. Landsretten afviste både tiltaltes forklaring om ikke at have vidst, at hun var påvirket af GHB, og hendes anbringende om, at hun havde lagt sit liv om:

Landsretten finder heller ikke grundlag for at undlade at idømme ubetinget førerretsfrakendelse. Det forhold, at tiltalte efter gerningstidspunktet har lagt sit liv om, og at hun i et eventuelt fremtidigt job har behov for sit kørekort, kan ikke føre til et andet resultat.

Subjektivt kræves alene uagtsomhed, og retten udledte den af kørselens forløb:

Tiltalte må derfor under kørslen have indset, at hun var påvirket og ikke i stand til at køre bil. Uagtet dette stoppede hun ikke med at køre bil, men fortsatte, indtil hun blev bragt til standsning af politiet. Tiltalte har således udvist den fornødne grad af uagtsomhed.

At kombinationen af flere nr. 1-stoffer ikke i sig selv ændrer kvalifikationen – men nok den samlede sanktion – ses i **S-2407-24**, hvor Vestre Landsret den 12. marts 2025 pådømte kørsel med amfetamin (0,14 mg/kg) og kokain (0,031 mg/kg) i blodet sammen med besiddelse af over 1 kg kokain og [frakendte førerretten ubetinget i 5 år](#). Ubetinget frakendelse kan dog undtagelsesvis nedsættes til betinget under særligt formildende omstændigheder efter [§ 126, stk. 2](#) – den mulighed blev prøvet i **SS-460/2013-HIL** om [kørsel under påvirkning af euforiserende stoffer](#).

LOV	Færdselsloven § 54, stk. 1	Færdselsloven § 126, stk. 1-2	Færdselsloven § 128, stk. 2
PRAKSIS	Landsretten · Tilståelsessag om besiddelse af over 1 kg kokain og amfetamin: Fængselsstraf skærpet af Landsretten grundet begrænset værdi af tilståelse		
	Landsretten · Ubetinget førerretsfrakendelse for kørsel under påvirkning af Amfetamin og GHB		
	Byretten · Dom for kørsel under påvirkning af euforiserende stoffer; frakendelse af førerret		

§ 6 Bødeudmålingen: nettolønsmodellen, minimumsbøder og kumulation

Bøden for narkotikakørsel er indtægtsbestemt, men – modsat spirituskørsel – **ikke** gradueret efter stoffets koncentration. Rigsadvokaten har fastlagt beregningsmodellen i [pkt. 5.1](#):

Årlig bruttoindtægt / 25 = en måneds nettoløn

Heraf følger:

- **En måneds nettoløn:** § 54, stk. 1, nr. 1 (alle andre stoffer end THC, herunder lattergas), THC på mellem- og højt niveau, samt § 54, stk. 2 uden særdeles skærpende omstændigheder.
- **En halv måneds nettoløn:** THC på lavt niveau og receptoverskridelser efter nr. 3 og 4.
- **Minimumsbøde:** 1.500 kr. for personer uden indtægt og 3.000 kr. for en ægtefælle uden væsentlig egen indtægt. Minimumsbøderne gradueres ikke efter stofkoncentrationen.
- **Ingen ungdoms- eller lavindkomstrabat:** Der skal ifølge Rigsadvokatmeddelelsen ikke ske nedsættelse af bøder for narkokørsel for unge under 18 år og personer med særlig lav indtægt – modsat de generelle færdselsbøder.

Politiet skal derfor rutinemæssigt indhente den sigtedes årsopgørelse (R75) for gerningsåret.

Kumulation ved flere kørsler. Højesteret har i **U 2016.1216 H** taget stilling til to førstegangskørsler under to forskellige kørselsforløb til samtidig pådømmelse. Efter reglen om absolut kumulation i færdselslovens § 118 a, stk. 2, skulle der udmåles bøde svarende til **to måneders nettoløn** – ikke frihedsstraf efter § 117, stk. 2, nr. 3. Frakendelsestiden blev efter en konkret vurdering og princippet om modereret kumulation i [straffelovens § 88](#) fastsat til 5 år. Rigsadvokaten har omsat dommen til en fast anklagepraksis: strafpåstanden ved to førstegangskørsler er **2 × 1 måneders nettoløn**, uanset om der er tale om THC og/eller andre stoffer, jf. [pkt. 5.4.1](#).

Fængsel og betingede domme. Fra andengangstilfælde udløser nr. 1-kørsel og THC-kørsel over 0,003 mg/kg som udgangspunkt 10 dages fængsel. Første gang der udmåles frihedsstraf, kan den gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug – med en tillægsbøde svarende til én måneders nettoløn. Strafferammen på fængsel indtil 1 år og 6 måneder i [§ 117, stk. 2](#) betyder samtidig, at der er hjemmel til **varetægtsfængsling** i visse § 54-sager, dog ikke ved THC-kørsel under 0,003 mg/kg. Kombinationen af narkotikakørsel og narkotikabesiddelse ses ofte – fx **AM2020.06.16B**, hvor byretten idømte [fængsel i 14 dage og bøde for narkotikakørsel og besiddelse af hash/skunk til videresalg](#), og **SS-29444/2022-KBH**, hvor en tiltalt i en [tilståelsessag](#) erkendte kørsel i narkopåvirket tilstand og besiddelse af euforiserende stoffer.

LOV	Færdselsloven § 117, stk. 1-2	Færdselsloven § 118a, stk. 2	Straffeloven § 88
PRAKSIS	Byretten · Tilståelsessag om kørsel under påvirkning af hash og besiddelse af euforiserende stoffer		12.03.2024
	Byretten · Dom for besiddelse af hash/skunk til videresalg og narkotikakørsel: Fængsel i 14 dage og bøde		16.06.2020

§ 7 Blodprøvens bevisværdi: bagatelgrænser, analyseusikkerhed og efterfølgende indtagelse

Nulgrænsen er kun så stærk som analysen bag den. Tre bevistemaer går igen.

1. Bagatelgrænserne er ikke en betingelse for straf. Bekendtgørelsens bilag 1 er ikke udtømmende. For stoffer, der ikke står i bilaget, fungerer [§ 3, 1. pkt.](#) som ventil: en »ubetydelig restmængde« anses ikke for at foreligge. Men Højesteret har i **U 2012.170 H** – refereret i [Rigsadvokatmeddelelsens pkt. 4.1.1](#) – fastslået, at fraværet af en fastsat bagatelgrænse ikke er til hinder for domfældelse. Sagen angik khat (den aktive komponent cathinon), som landsretten havde frifundet for, netop fordi der ikke var fastsat en grænse. Højesteret ændrede dette: det er efter ordlyden af § 54, stk. 1, ikke en betingelse for straf, at ministeren på gerningstidspunktet har fastsat en bagatelgrænse; i stedet skal der »på anden måde tages højde for de bevissikkerhedsmæssige hensyn, som en bagatelgrænse skal varetage«. Dette princip er nu bevidst sat ud af kraft for lattergas ved bekendtgørelsens § 3, 2. pkt. – her er selv den mindste restmængde strafbar.

2. Analyseusikkerhed. De retskemiske institutter tog tidligere højde for usikkerheden ved at lægge 50 % til bagatelgrænsen. Efter indførelsen af THC-intervallerne i 2017 blev metoden ændret: der **trækkes nu 33 % fra den målte værdi**, så resultatet i erklæringen kan sammenlignes direkte med de tal, der står i § 54 og i bekendtgørelsens bilag 1. Det er altså den korrigerede værdi, der afgør, hvilket trin på THC-trappen føreren lander på – en teknikalitet med betydelige sanktionsmæssige konsekvenser i grænsetilfælde.

3. Efterfølgende indtagelse og passiv rygning. Fordi § 54, stk. 1, kriminaliserer stof i blodet »under eller efter kørslen«, er efterfølgende indtagelse ikke i sig selv et frifindelsesgrundlag efter ordlyden – men den kan rejse tvivl om beviset og skal efter **Justitsministeriets cirkulære nr. 11112 af 25. februar 1997 om**

spirituspåvirkethed mv. i straffesager forelægges Retslægerådet, når forklaringen kan give anledning til tvivl om afgørelsen, jf. [Rigsadvokatmeddelelsen om spirituskørsel, pkt. 3.1.1](#). Forelæggelse skal i reglen ske, når der er oplysning om sygdom, læsioner, euforiserende stoffer eller medikamenter, der kan have betydning for tilstandsbedømmelsen.

Et lærerigt eksempel er **SS 4-17515/2019**: en fører med THC på 0,0030 mg/kg forklarede, at han aldrig havde røget hash, men havde opholdt sig i en lejlighed med 8–10 hash-rygere (passiv rygning). Anklagemyndigheden trak sagen og forelagde spørgsmålet for Retslægerådet, der **besvarede det benægtende** – passiv rygning kunne ikke forklare den fundne THC-værdi. Sagen blev genoptaget og [endte med et vedtaget bødeforlæg på 1.500 kr. og ét klip efter § 125, stk. 2, nr. 6](#). Forløbet illustrerer både bevisvejen og, at et lavt THC-niveau efter 2017-reformen alene giver klip.

Politiets adgang til prøver. Efter [§ 55, stk. 1](#) kan politiet til enhver tid kræve udåndings-, spyt- eller svedprøve eller besigtigelse af øjnene, og efter [§ 55, stk. 2](#) fremstille føreren til blod- og urinprøve ved mistanke om overtrædelse af § 54. Narkometeret (spytprøven) er screeningsredskabet – i **SS-1566/2019-HEL** blev en fører standset efter en usædvanlig køremanøvre, fremstod sløv og [gav positivt udslag for cannabis ved narkometeret](#), hvorefter han blev anholdt. Politiet kan desuden midlertidigt fratage kørekortet allerede på stedet, jf. [§ 55, stk. 3](#).

LOV

[Bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer § 2](#)
[Bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer § 3](#)
[Færdselsloven § 54, stk. 1](#)
[Færdselsloven § 55, stk. 1-3](#)

PRAKSIS	Byretten · Erstatningskrav for frihedsberøvelse nægtet grundet egen skyld ved udeblivelse fra retsmøde	09.09.2019
	Byretten · Besiddelse af foldekniv på offentligt sted under påvirkning af cannabis medførte fængselsstraf	13.05.2019

§ 8 Recept-sporet: § 54, stk. 1, nr. 3 og 4, og bevisbyrden for lovlig ordination

Nulgrænsen i nr. 1 og 2 gælder ikke for stoffer, der er indtaget **i henhold til og i overensstemmelse med** en lovlig recept. Baggrunden er praktisk: en betydelig gruppe borgere indtager efter lægelig ordination medicin, der indeholder stoffer omfattet af bekendtgørelsen om euforiserende stoffer – benzodiazepiner, opioider, medicinsk cannabis mv. – under kontrollerede forhold og i regulerede doser.

Overskrides doseringen, falder forholdet i stedet ind under [§ 54, stk. 1, nr. 3](#) (andre stoffer) eller [nr. 4](#) (THC). Ved **lov nr. 184 af 8. marts 2011** blev disse tilfælde bevidst udskilt fra den skærpede nulgrænse. Forarbejderne siger det direkte:

Forslaget om at udskille »recept-overskridelser« fra andre tilfælde af overtrædelse af nulgrænsen skal (...) ses i sammenhæng med forslaget om ændring af bestemmelserne (...) om henholdsvis betinget og ubetinget frakendelse af førerretten ved overtrædelse af nulgrænsen. (...) Dette gælder dog ikke såkaldte »recept-overskridelser«, der som hidtil vil være sidestillet med spirituskørsel med en alkoholpromille på 0,51.

Sanktionen ligger derfor markant lavere, jf. [Rigsadvokatmeddelelsens bilag 3](#):

Receptoverskridelse (nr. 3 og 4)	1. gang	2. gang	3. gang
Straf	Bøde (½ måneds nettoløn)	10 dages fængsel	20 dages fængsel
Frakendelse	Betinget	Ubetinget i 3 år	Ubetinget i 5 år

Er føreren førstegangserhverver af kørekort, træder et **kørselsforbud** i stedet for den betingede frakendelse, jf. § 127.

Recepten skal dokumenteres. Praksis lægger bevisbyrden på den, der påberåber sig undtagelsen. I **SS-2218/2009-VIB** påkørte en fører en forankørende bil bagfra på en lige strækning i klart vejr; blodprøven viste Clonazepam over bagatelgrænsen. Han forklarede, at stoffet stammede fra en sovetablet indtaget natten før. Retten i Viborg afviste forklaringen:

Fsv. spørgsmålet om tiltaltes påvirkethed, jf. færdselslovens § 54, stk. 1, bemærkes det, at det henstår uvist, fra hvilket medikament de i blodet fundne spor af Clonazepam stammer, men at denne tvivl ikke kan komme tiltalte til gode, idet tiltalte intet har oplyst politiet om en sådan indtagelse, og idet han heller ikke – trods sagens lange forberedelsestid – i retten har fremlagt bevis for, at sporstofferne stammer fra medicin indtaget efter lægeordineret recept.

Han blev **idømt bøde på 6.000 kr. og ubetinget frakendelse i 6 måneder**. Afgørelsen viser to ting: recepten skal fremlægges, og den skal kunne knytte det konkrete stof i blodet til den konkrete ordination.

Recept er ikke frikort. Selv en fører, der indtager sin medicin fuldt i overensstemmelse med recepten, kan straffes efter § 54, stk. 2, hvis han eller hun på grund af indtagelsen er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde. Det gælder også medicinsk cannabis.

LOV

Færdselsloven § 54, stk. 1-2

Færdselsloven § 125, stk. 1

Færdselsloven § 127

PRAKSIS Byretten · Dom for påkørsel bagfra under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer (Clonazepam) 11.02.2010

§ 9 Føreevnekriteriet i praksis: klinisk lægeundersøgelse og "skærpende omstændigheder"

Hvor stk. 1 er mekanisk, er § 54, stk. 2 en helhedsvurdering. Efter bestemmelsens ordlyd er det ikke en betingelse for strafansvar, at tilstanden har resulteret i kørselsfejl – det afgørende er den **potentielle fare**, kørslen i den pågældende tilstand indebærer. I praksis er det dog netop kørselens forløb, der afslører overtrædelsen.

Det centrale bevismiddel er den kliniske lægeundersøgelse, jf. Justitsministeriets cirkulære nr. 11112 af 25. februar 1997 og **Rigsadvokatmeddelelsens pkt. 2.1**. Politiet skal under efterforskningen overveje, om der er behov for at indhente en sådan for at fastslå, hvilken tilstand føreren var i under kørslen.

Tærsklerne er knyttet til lægens gradbedømmelse:

- **Skærpende omstændigheder** (ubetinget frakendelse efter § 126, stk. 1, nr. 2): Efter forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 er det nærliggende at anse betingelsen for opfyldt, hvis føreren ved den kliniske lægeundersøgelse er fundet **påvirket i let grad eller derover**.
- **Særdeles skærpende omstændigheder** (fængsel efter § 117, stk. 2, nr. 2): Foreligger typisk, når føreren er fundet **påvirket i middel grad eller derover** – hvilket samtidig åbner for varetægtsfængsling.

Frakendelsesskemaet i [Rigsadvokatmeddelelsens bilag 4](#) er dermed todelt:

Overtrædelse af § 54, stk. 2	Uden skærpende omstændigheder	Med skærpende omstændigheder
1. gang	Betinget frakendelse (kørselsforbud for førstegangserhververe)	Ubetinget frakendelse i 3 år
2. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år	Ubetinget frakendelse i 5 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år	Ubetinget frakendelse i 10 år
4. gang og senere	Ubetinget frakendelse i 10 år	Ubetinget frakendelse i 10 år

Højesteret har i [AM2023.03.02H](#) anvendt dette spor på kørsel i træet tilstand og stadfæstet 3 års ubetinget frakendelse efter § 54, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 2, og § 128, stk. 2 – en påmindelse om, at stk. 2 ikke kun handler om rusmidler, og at minimumsfrakendelsen på 3 år slår igennem med fuld styrke, når skærpende omstændigheder først er konstateret.

For kørsler med **lattergas før 10. november 2025** er det netop denne bevisvej, anklagemyndigheden er henvist til. Uden en klassificering af stoffet er der ingen nulgrænse at falde tilbage på – påvirkningen skal bevises konkret, typisk gennem kørselsforløbet, vidneforklaringer, politiets iagttagelser og den kliniske lægeerklæring.

LOV

[Færdselsloven § 54, stk. 2](#)
[Færdselsloven § 117, stk. 2](#)
[Færdselsloven § 126, stk. 1](#)
[Færdselsloven § 128, stk. 2](#)

PRAKSIS **Højesteret** · Højesteret stadfæster tre års ubetinget frakendelse af førerretten for kørsel i træet tilstand 02.03.2023
Byretten · Betinget fængsel i 1 år og 8 måneder for særlig hensynsløs kørsel med lattergas – 3-årig 16.02.2024
datter permanent kørestolsbruger og respiratorafhængig

§ 10 Kombinationspåvirkning: alkohol + narkotika i samme kørsel

Kører føreren både spirituspåvirket og med stof i blodet, foreligger der to selvstændige overtrædelser – [§ 53](#) og [§ 54, stk. 1](#) – og spørgsmålet bliver, hvordan de sammenlægges.

Højesteret afgjorde dette i **SS-107/2014-HJR** ([dom af 21. oktober 2014](#)), hvor tiltalte havde en promille på 1,86 og THC i blodet. Landsretterne havde hidtil haft forskellig praksis: Østre Landsret udmålte 4 års frakendelse, Vestre Landsret 5 år.

Bøden – absolut kumulation. Højesteret fastslog:

Der er tale om førstegangsovertrædelser, og straffen for de enkelte overtrædelser er bøde, jf. færdselslovens § 117, stk. 1. Ifølge lovens § 118 a, stk. 2, skal bødestraffene for de enkelte overtrædelser sammenlægges ved udmålingen af den samlede bødestraf (absolut kumulation).

Bøden for spirituskørslen var 18.000 kr., bøden for § 54-overtrædelser 9.500 kr. – samlet **27.500 kr.** Hverken tiltaltes indkomstforhold eller andre forhold kunne begrunde en fravigelse efter § 118 a, stk. 4.

Frakendelsen – modereret kumulation. Højesteret fandt, at den samlede frakendelsestid skal fastsættes konkret og efter princippet om modereret kumulation i [straffelovens § 88](#), og opstillede et udgangspunkt:

Navnlig under hensyn til det, der er anført i forarbejderne om farligheden af kørsel under påvirkning af såvel alkohol som narkotika, finder Højesteret, at den samlede frakendelsestid ved en førstegangsovertrædelse under samme kørsel af § 53, stk. 1, og § 54, stk. 1, 1. pkt., som udgangspunkt bør fastsættes til 5 år.

Højesteret valgte dermed Vestre Landsrets linje. Afgørelsen er i dag den styrende norm for kombinationssager og gælder tilsvarende, når kombinationen involverer flere forskellige nr. 1-stoffer – jf. [S-1956-21](#) (amfetamin + GHB) og [S-2407-24](#) (amfetamin + kokain, 5 års frakendelse).

Efter lattergasklassificeringen bliver kombinationen **alkohol + lattergas** – og **narkotika + lattergas** – et nyt, selvstændigt sagstema, der efter samme systematik må håndteres som to (eller flere) selvstændige overtrædelser med absolut kumulation af bøderne og modereret kumulation af frakendelsestiden.

LOV	Færdselsloven § 53, stk. 1	Færdselsloven § 54, stk. 1	Færdselsloven § 118a, stk. 2, 4
	Straffeloven § 88		
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom: Skærpelse af bøde for spirituskørsel og kørsel under påvirkning af euforiserende stoffer 21.10.2014 Landsretten · Tilståelsessag om besiddelse af over 1 kg kokain og amfetamin: Fængselsstraf skærpet af Landsretten grundet begrænset værdi af tilståelse 12.03.2025 Landsretten · Ubetinget førerretsfrakendelse for kørsel under påvirkning af Amfetamin og GHB 10.08.2022		

§ 11 Skærpende omstændigheder: kørselsfejl, personskade og kørsel i frakendelsestiden

Narkotikakørsel optræder sjældent alene. Tre skærpende sammenhænge dominerer praksis.

1. Personskade og død. Efter [straffelovens § 241](#) anses det som særligt skærpende, at uagtsomt manddrab er begået under påvirkning af euforiserende stoffer. Højesteret behandlede i **94/2024** netop samspillet mellem uopmærksom kørsel og en lav THC-påvirkning og dømte for [uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder](#) – med henvisning til bl.a. færdselslovens § 54, stk. 1. Afgørelsen viser, at trappemodellens lempelse af sanktionen for lavt THC-niveau **ikke** slår igennem, når kørslen har fatale følger: det er kombinationen af stof og kørselsfejl, der bærer den strafferetlige bedømmelse. På samme linje ligger [SS-1812/2023-NAE](#), hvor lattergaskørsel med alvorlig, varig personskade til følge blev henført under [straffelovens § 249](#) og [færdselslovens § 118, stk. 10](#).

2. Kørselsfejl uden ulykke. I [SS-881/2021-ALB](#) kombinerede byretten [grov fareforvoldelse efter straffelovens § 252 med spirituskørsel og overtrædelse af § 54, stk. 1](#) samt konfiskation efter [§ 133 a, stk. 1](#) – en illustration af, at hensynsløs kørsel i påvirket tilstand kan trække både straffeloven, frakendelse og konfiskation med sig i samme dom.

3. Kørsel i frakendelsestiden. Rigsadvokatens skemaer lægger som udgangspunkt **10 dage** til fængselsstraffen, når § 54-kørslen er sket i frakendelsestiden. Forholdet straffes desuden selvstændigt efter [§ 117 a, stk. 1](#) (bøde), og straffen kan stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder efter [§ 117 a, stk. 2](#), bl.a. ved gentagelse. Kombinationen ses i [S-478-13](#), hvor landsretten dømte for [narkokørsel i frakendelsestiden med ubetinget fængsel og yderligere frakendelse](#), og i [S-2407-24](#), hvor tiltalte førte bil med kokain og amfetamin i blodet, mens førerretten var frakendt indtil september 2026, jf. [§ 117 a, stk. 1](#). Se også [SS-614/2022-KOL](#) om [kørsel uden førerret sammen med narkotikaforhold](#), hvor § 117 a, stk. 2, blev bragt i anvendelse.

LOV

Færdselsloven § 117a, stk. 1-2

Færdselsloven § 118, stk. 10

Færdselsloven § 133a, stk. 1

Straffeloven § 241

Straffeloven § 249

PRAKSIS	Højesteret · Uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder ved uopmærksom kørsel og lav THC-påvirkning	27.06.2025
	Landsretten · Tilståelsessag om besiddelse af over 1 kg kokain og amfetamin: Fængselsstraf skærpet af Landsretten grundet begrænset værdi af tilståelse	12.03.2025
	Landsretten · Dom for narkokørsel i frakendelsestiden, resulterende i ubetinget fængsel og yderligere frakendelse af førerretten	18.04.2013
	Byretten · Betinget fængsel i 1 år og 8 måneder for særlig hensynsløs kørsel med lattergas – 3-årig datter permanent kørestolsbruger og respiratorafhængig	16.02.2024
	Byretten · Sag om kørsel uden førerret, vold og besiddelse af euforiserende stoffer	24.02.2022
	Byretten · Grov fareforvoldelse ved hensynsløs kørsel og spirituskørsel	29.03.2021

§ 12 Konfiskation af køretøjet efter § 133 a ved gentagen narkotikakørsel

Ved gentagen narkotikakørsel er konfiskation af bilen **obligatorisk** – ikke fakultativ. § 133 a opstiller to relevante gentagelsesregler:

- **§ 133 a, stk. 4 – 3-årsreglen:** Konfiskation *skal* ske, hvis ejeren har gjort sig skyldig i et forhold, der medfører ubetinget frakendelse efter § 126, stk. 1, nr. 1 eller 2 (dvs. spirituskørsel over 1,20 promille eller en § 54-overtrædelse), og den pågældende **inden for de seneste 3 år** tidligere har gjort sig skyldig i spirituskørsel eller overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2, der har medført betinget frakendelse efter § 125, stk. 1, nr. 5 og 6, eller § 126, stk. 2, eller er indgået i en ubetinget frakendelse efter § 126, stk. 1, nr. 6-9.
- **§ 133 a, stk. 5 – 5-årsreglen:** Konfiskation *skal* ligeledes ske, hvis ejeren begår et nyt § 126, stk. 1, nr. 1- eller nr. 2-forhold, og den pågældende **inden for de seneste 5 år** tidligere har fået ubetinget frakendelse for et tilsvarende forhold.

Efter § 133 a, stk. 12 skal konfiskation ske, **selv om køretøjet ikke er anvendt ved den aktuelle overtrædelse** – reglen rammer altså også erstatningskøretøjer. Undtagelsesventilen ligger i **stk. 13**: bestemmelserne kan fraviges, »når særlige grunde undtagelsesvist taler herfor«.

Dertil kommer den fakultative adgang i § 133 a, stk. 1 ved grove eller gentagne overtrædelser, når konfiskation er påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser. **Rigsadvokatmeddelelsens pkt. 2.3** fremhæver netop denne hjemmel ved »gentagne tilfælde af kørsel med lavt THC-niveau i blodet« – dér, hvor § 126-sporet ikke rækker, fordi lavt THC-niveau kun giver klip. Beslaglæggelse med henblik på konfiskation kan ske allerede under efterforskningen.

Konfiskationssporet er velkendt fra vanvidskørselssagerne – fx **AM2024.03.01B2**, hvor Retten i Horsens **konfiskerede en leasingbil efter § 133 a, stk. 2** trods leasingselskabets konkursbos protest – og i **SS-1812/2023-NAE** blev konfiskation efter samme bestemmelse anvendt i lattergassagen. Efter klassificeringen af lattergas som trafikfarligt stof vil gentagen lattergaskørsel fremover kunne udløse **obligatorisk** konfiskation ad § 133 a, stk. 4-5-sporet, fordi hver enkelt kørsel nu i sig selv medfører ubetinget frakendelse efter § 126, stk. 1, nr. 2.

LOV

Færdselsloven § 125, stk. 1

Færdselsloven § 126, stk. 1-2

Færdselsloven § 133a, stk. 1-13

PRAKSIS	Byretten · Ubetinget fængsel og konfiskation af bil for grov kådhed og vanvidskørsel	01.03.2024
	Byretten · Betinget fængsel i 1 år og 8 måneder for særlig hensynsløs kørsel med lattergas – 3-årig datter permanent kørestolsbruger og respiratorafhængig	16.02.2024
	Byretten · Grov fareforvoldelse ved hensynsløs kørsel og spirituskørsel	29.03.2021

§ 13 Sammenfatning: hvor praksis står efter lattergasreformen

Narkotikakørselsområdet har over to årtier bevæget sig i to modsatrettede retninger på samme tid – og lattergasklassificeringen er den seneste, kraftigste udsving i den skærpende retning.

Den store linje.

- **2007:** Nulgrænsen indføres ved lov nr. 524 af 6. juni 2007. Bevistemaet flyttes fra føreevne til blodprøve.
- **2011:** Ved lov nr. 184 af 8. marts 2011 skærpes nulgrænsen markant og sidestilles med spirituskørsel med 1,21 promille – bøden hæves fra en halv til en hel måneds nettoløn, og ubetinget frakendelse i mindst 3 år bliver hovedreglen allerede første gang. Recept-overskridelser udskilles bevidst og forbliver på 0,51-niveauet.
- **2017:** Ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 lempes THC-sporet gennem trappemodellen – proportionalitet indføres for hashkørsel, og lavt THC-niveau nedgraderes til bøde og klip.
- **2025:** Ved bekendtgørelse nr. 1277 af 5. november 2025 klassificeres lattergas som trafikfarligt og undtages samtidig fra restmængde-ventilen. Området skærpes igen – nu for et stof, der hidtil praktisk taget ikke kunne rammes uden en ulykke.

Det operative billede i dag.

Stof/situation	Bevistema	Straf (1. gang)	Frakendelse (1. gang)
Kokain, amfetamin, GHB, MDMA, heroin – og lattergas fra 10/11-2025	Blodprøve (objektiv)	Bøde, 1 måneds nettoløn	Ubetinget, mindst 3 år
THC over 0,009 mg/kg	Blodprøve	Bøde, 1 måneds nettoløn	Ubetinget, mindst 3 år
THC over 0,003–0,009 mg/kg	Blodprøve	Bøde, 1 måneds nettoløn	Betinget
THC over 0,001–0,003 mg/kg	Blodprøve	Bøde, ½ måneds nettoløn	Klip
Receptoverskridelse (nr. 3/4)	Blodprøve + recept	Bøde, ½ måneds nettoløn	Betinget
§ 54, stk. 2 (impulsfører)	Konkret påvirkning	Bøde, 1 måneds nettoløn	Betinget (ubetinget 3 år ved skærpende omstændigheder)
Lattergas før 10/11-2025	Konkret påvirkning (kun § 54, stk. 2)	Bøde, 1 måneds nettoløn	Betinget (ubetinget 3 år ved skærpende omstændigheder)

Fire pejlemærker for den praktiserende jurist.

1. **Gerningsdatoen er alt i lattergassager.** Er kørslen sket før 10. november 2025, findes der ingen nulgrænse – anklagemyndigheden skal føre bevis for konkret påvirkning efter § 54, stk. 2, og et blodprøvefund alene er ikke nok.
2. **Blodprøvens tal afgør trappetrinnet i THC-sager** – og de retskemiske institutter fratrækker 33 % af den målte værdi for analyseusikkerhed. I grænsetilfælde mellem 0,003 og 0,009 mg/kg er forskellen mellem betinget og ubetinget frakendelse.
- 3.

Recepten skal fremlægges og matche stoffet. Uoplyst herkomst kommer ikke tiltalte til gode, jf.

[SS-2218/2009-VIB](#).

4. **Gentagelse rammer hårdt og bredt.** Anden gangs nulgrænseovertrædelse betyder 5 års frakendelse, 10 dages fængsel og – hvis tidsbetingelserne i § 133 a, stk. 4-5, er opfyldt – obligatorisk konfiskation af bilen, uanset om netop den bil blev brugt ved kørslen.

Emnet afgrænses mod [spirituskørsel](#), [vanvidskørsel](#) og [bilkonfiskation](#), [frakendelse af førerret](#) og [narkotika til eget brug](#).

LOV

[Bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer § 1, stk. 1](#)

[Færdselsloven § 54, stk. 1-2](#)

[Færdselsloven § 117, stk. 1](#)

[Færdselsloven § 128, stk. 2](#)

[Færdselsloven § 133a, stk. 4-5](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom: Skærpelse af bøde for spirituskørsel og kørsel under påvirkning af euforiserende stoffer	21.10.2014
	Landsretten · Ubetinget førerretsfrakendelse for kørsel under påvirkning af Amfetamin og GHB	10.08.2022
	Byretten · Betinget fængsel i 1 år og 8 måneder for særlig hensynsløs kørsel med lattergas – 3-årig datter permanent kørestolsbruger og respiratorafhængig	16.02.2024
	Byretten · Dom for påkørsel bagfra under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer (Clonazepam)	11.02.2010

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer § 1	stk. 1	Færdselsloven § 54	stk. 1-2
Færdselsloven § 117	stk. 1-2	Færdselsloven § 125	stk. 1
Færdselsloven § 126	stk. 1	Færdselsloven § 128	stk. 2
Færdselsloven § 133a	stk. 4-6	Lattergasloven § 4a	

MATERIALE Citerede afgørelser

24 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

3

27.06.2025	Uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder ved uopmærksom kørsel og lav THC-påvirkning	94/2024
02.03.2023	Højesteret stadfæster tre års ubetinget frakendelse af førerretten for kørsel i trætilstand	AM2023.03.02H
21.10.2014	Højesterets dom: Skærpelse af bøde for spirituskørsel og kørsel under påvirkning af euforiserende stoffer	5630-6733

LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS

4

12.03.2025	Tilståelsessag om besiddelse af over 1 kg kokain og amfetamin: Fængselsstraf skærpet af Landsretten grundet begrænset værdi af tilståelse	S-2407-24
------------	---	-----------

10.08.2022	Ubetinget førerretsfrakendelse for kørsel under påvirkning af Amfetamin og GHB	S-1956-21
07.01.2016	Stadfæstelse af frakendelse af førerret efter tre klip	6718-8073
18.04.2013	Dom for narkokørsel i frakendelsestiden, resulterende i ubetinget fængsel og yderligere frakendelse af førerretten	S-478-13
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		17
21.08.2024	Fængsel for besiddelse af næsten 12 kg hash og 270 flasker lattergas til videresalg	18B-1763/2024
12.03.2024	Tilståelsessag om kørsel under påvirkning af hash og besiddelse af euforiserende stoffer	10262-12053
01.03.2024	Ubetinget fængsel og konfiskation af bil for grov kådhed og vanvidskørsel	AM2024.03.01B2
16.02.2024	Betinget fængsel i 1 år og 8 måneder for særlig hensynsløs kørsel med lattergas – 3-årig datter permanent kørestolsbruger og respiratorafhængig	10534-12425
30.05.2023	Bødestraf og konfiskation for ulovlig indførsel af 18 flasker lattergas til eget forbrug	2-3824/2023
24.02.2022	Sag om kørsel uden førerret, vold og besiddelse af euforiserende stoffer	2533-3017
25.06.2021	Fængselsstraf og betinget frakendelse af førerret for organiseret hashhandel og narkokørsel uden kørekort	AM2021.06.25B
29.03.2021	Grov fareforvoldelse ved hensynsløs kørsel og spirituskørsel	51-53
16.06.2020	Dom for besiddelse af hash/skunk til videresalg og narkotikakørsel: Fængsel i 14 dage og bøde	AM2020.06.16B
09.09.2019	Erstatningskrav for frihedsberøvelse nægtet grundet egen skyld ved udeblivelse fra retsmøde	SS 4-17515/2019
13.05.2019	Besiddelse af foldekniv på offentligt sted under påvirkning af cannabis medførte fængselsstraf	4297-5149
13.04.2018	Bøde for narkokørsel med THC og kørsel i frakendelsestiden under nye, lempede sanktioner	Rettens nr. 4-12/2018
01.04.2015	Dommen mod kølemontør for narkokørsel: 3 års ubetinget frakendelse af førerret og 14.000 kr. i bøde	1007-1214
26.01.2015	Frakendelse af kørekort i 3 år for kørsel under påvirkning af tetrahydrocannabinol (THC)	1-2327/2014
20.06.2013	Dom for kørsel under påvirkning af euforiserende stoffer; frakendelse af førerret	1710-2051
20.02.2013	Dommen mod [Navn udeladt] for kørsel under påvirkning af hash - Fængselsstraf, bøde og frakendelse af kørekort	770-873
11.02.2010	Dom for påkørsel bagfra under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer (Clonazepam)	3487-4152